

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJECZYK ÖGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMÉGYE ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-ÖGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐTÉRÍTÉS DIZAJ: Egyszer 4 ft. 2 in. 2 ft. Negyedszer 8 ft. Papok, tanítók és községi előadások egyszer 8 ft. 2 in., tanítóegylet tagjai, községi és körjegyzők 2 ft. 6 in. Egy példány ára 2 kraj.

Megjelten hetenteik egyszer: vasárnap.

Felirat, szerkesztés és kiadás jogát
BETEG PÁL.

Berendezési költség: 100 székely m. 2 kraj, székelyi, 1 kraj magánírókhoz. [] onként 3 kraj, tanítói lakások 2 kraj lakásokhoz. — Helyi hírek 2 kraj, hírtér sora 50 kraj. Hirdetés és eljuttatás díja előre fizetendő.

Hirdetéseket és lap cseréit előford mindenképpen hirdetni.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEG PÁL.

Könyvnyomdája és könyvtárosa (Kossuth-utca), hova minden a lapot érdeklő kölcsönzés, előfizetés és hirdetések intézkedése.

Kéziratok nem térülnek vissza.

Erzsébet magyar királyné meghalt.

Szörnyű való, melyre ebredénk. Erzsébet királyné, magyar hazánk, népünk és fajunk Nemtője gyökres földözata lett... Megölte az anygalt. Tört szűt szivéből nemzetenk Anyjának...

Van-e, lehet-e széles e hazában emberi szív, mely saját fájdalmat ne érezne e retentő pillanatonban?

Van-e, lehet-e szem, mely az elkeseredés, vígasz nélküliség forró könyeit ne hullatná gyászba borult magyar hazánk földén?

Nincs!... Nem is lehet!...

A nemes, a szép, a jószág, a bubánatos királyné, Magyarország patronája... meghalt!...

Mennyi fájdalom, mennyi keserű bánat, mily nagy veszteség van e nagyon sötét, nagyon szomorú tényben!... A király és nemzet szavakban ki nem fejezhető fájdalom, bánata egyesülve. E kettőnek sincs annyi könyve, melyvel méltóan megírhatni tudná. Erzsébet királynét.

Fájdalmunk véstes éjszakájában, a gyászt oltított felhők alatt intar-kessük. Keves hiányzik, hogy szívünk keservében panaszra ne nyujtának ajakaink...

De a minket árván hagyott Nagy Királyné fájdalommal teljes életéből megtanuljuk, hogy a sötét valóságon megnyugodjunk: »Legyen meg mint Anyánk! Te akaratod!...«

A kit a magyar nemzet úgy szeretett... Kiben mindenünket elvesztettük a kiért haló poraiban is rajongunk: Leány a mi calligunk!... »Harcgubogás méla hangjainál az egész monarchia népe, nemzetiség és vallásukonbség nélkül, néma fájdalommal fogadja és kíséri a menetet!...«

A poraiban is áldott tetem felett a koronás király és népe, vigasztalanul kesereg; a hídget szét az égető könyöl sem elevenedik meg...

Hogyan?... Örökre elvesztettük jószágunk Nemtőjét!... Nem, ezt istenünk, a magyar nagy Istene nem enged!... A kit a magyar nemzet úgy szeret, azt nem feleli. Elni tot, elni kell Nagyasszonyunkat közöttünk. Hiszen mi Ő nélküle nem élhetünk!...

Óltart emléünk szent Asszonyunk emlékenek, hál bögő imádság rebegein ázzarek ajakain...

Székely atyámfia! Alj meg e kép előtt! Vedd le süvegéd! Te, ki nem hajoltál meg egy ezredév viharai előtt; te, ki számtalan-szor szembe nézelt az erdők levezádnak; te megtörhetetlen öserő: megtört alakkal, könyező szemekkel hajás térdet fejt e gyöngő né előtt...

Te tudod, kinek képe ez itt.

Ez Erzsébet a magyarok koronás királynéja.

Ó az, ki sorsa messze idegenből hozott hozánk, ki megszerette az elnyomott, megkínzott magyart, midőn a magyart szereti bűn volt; kinek nemes, jó szive talált morda; hogy száz meg száz magyar rab kezéről, labáról oly időben vegye le a súlyos rabláncot, midőn a magyart pártolni verek volt, midőn a magyarort tenni illozatoses jelentett. Ő volt az, ki válságos időben szerető szívát tette a magyarok mérősepenyőjébe s kibékítette a nemzetet a királlyal. Ő volt az, ki alig pár hét előtt a Nemethiroladal hatalmas császárnéjának azt mondotta: »Ha tőlem jögné e nem oroszaiult, csak haza monnek Magyarországba.« Ő volt az, kirol özvegy, bubánatos királyné pár nap előtt mondotta: Magyarország igaz anyját vesztet el a meghalodott királynéban. Ezt a szívet jarta át egy emberi vállalat, egy örök szörnyeteg gyilkos vasa.

Székelyeim! Megtört alakkal, könyező szemekkel hajás térdet-fejt e gyöngő né, Magyarország vedőangyala előtt!

Nem, Ez nem elég. Hódolni nem elég; tenni is kell! Ő mindent tett értünk, míg élt: tegyük mi is emlékéért!

Mint egy várduzsútere mozdult meg Magyarország szíve. A magyar nemzet megmutatta, hogy nemcsak hódolni, de hallás lenni is tud azokhoz, kik szívéhez közel vannak. Hozzá a Hozdunk méltó emlékosztály hirdesse az egész világnak, a jövő századoknak, hogy volt Magyarország egy Erzsébet királynéja, ki szerette a magyarokat, kit szerettek a magyarok.

»Nem felelt el még a székely vér;

Minden kis csipjje drága gyöngyű ér.

Gyűjtük össze félretekelt boldogult Erzsébet királyné Ő Felsége a i anyánk, nagyasszonyunk, özvegyangyalunk emlékére.

A gazdagok erei a hál, a szeretet gyakorlásánál nem érnek többet a szegények félretekelt.

A »Székely-Udvarhely« szerkesztőse a lelkesebb adományt is elfogadja és nyugtázza.

Jó öreg királyunk gondolatai.

Írta: Deák Gyula.

Istenem! Hát nincs oly csapás a földön, mely engem ne érjen?

Istenem! Jó Atyám! Ötven évt, hogy kegyelmedből elengedtem azt az áldást, melyen csak Neked és a Történelemnek vagyok felelős.

Majdnem ötven évigdegaroztatott munkája és súlyos szenvedéseinek emléke nehezedik roskadozó vállaimra!...

Elkeseredett harcz, erővel borított országaimat, midőn íjra erővel megkezdtem munkámat, hogy szeretett Népeim boldogságának emelésére áldoztam összes tehetségemet.

A harcz elmúlt; kesédséggé kietkezett!... Kitarolt lelkesséddel dolgoztam.

Nót kerestem, ki felvidítsa eiborult pillanataimat, ki hozdám hasonlóan szeresse Népeimet, az osztozók velem örömben, bánatomban.

Felcsigált találmán, ki érő-boldogságom megteremtője lett, ki elcsinított homlokom redőit, midőn nehéz gondok emésztettek, ki megcsüggedett, midőn Engem és Népeimet a leg súlyosabb csapások érték, ki szeretete meglevél őlele magához Népeink szeretetét, ki anyja, — már eletemben — özvegyanya lett hű Népeimnek.

A kétségbeeszt csapások után szűb napok következtek...

»Egyesült erővel« dolgoztunk: Én, Ő és Népeim. »Júdasim az ősi erényben« nem volt haszontalan. A mely sebek hegynél kezdtek. Othonunkba meglegedés költözött. Szűli szívemnek öröm, boldogság töltötte meg, ha egyetlen funkra, trónunk örökösére, nagy munkánk méltó folytatójára tekintettünk.

Istenem! Jó Atyám! Mindenható bölcseségedben megnyugodva fogadtuk elhatározásodat, melylyel elsádlítottál tőlünk egyetlen funkat, Népeink reményét: de szűli szívünk megtört, eiborult a megpróbáltatás borzáltsa váia alatt...

Es most, most magadhoz szöldt Őt is, az Én Felségemet, a Népek örök-angyalát!

Egyedül maradtam néma fájdalommal, hű Népeim méhetetlen gyászával... Egyedül.

De nem panaszkolok, Atyám, jó Istenem! Bölcseséged titkait nem kutatom, hanem önmegadással visselem sorozatát; eröm fogytig teljesítem kötelességemet, miket reám gyöngölő fiadra bízta.

Istenem! Jó Atyám! Boldogságot szeretett, hű Népeimet és Legyen meg a Te akaratod.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ.

f. 1898. szept. 19.

